

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	Henvisningsrutine og bruk av flerkulturell doula ved Kvinneklinikken i Bergen	
Kategori: Pasientbehandling/Pasientrettigheter	Gyldig fra/til: 19.02.2026/19.02.2028	
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Kvinneklinikken/Fødeavdelingen	Versjon: 6.04	
Godkjenner: Vadset, Martha Svarstad	Avtale	
Dok. ansvarlig: Ingeborg Anne Hjertholm	Dok.id: D68961	

1 Hensikt

Sikre at tilbudet om flerkulturell doula er kjent blant ansatte ved Kvinneklinikken i Bergen, og tydeliggjøre forutsetningene for bruk av flerkulturell doula under fødsel. Bidra til at henvisende instanser og samarbeidspartnere har tilgang til og forstår prosedyren for henvisning til flerkulturell doula.

2 Målgruppe

- Kvinner med minoritetsbakgrunn, og spesielt kvinner med kort botid i Norge, lite sosialt nettverk og begrensede norskkunnskaper.
- Flerkulturell doula på oppdrag for prosjektet «Sårbar, gravid og ny i Norge- trygg under fødsel med flerkulturell doula».
- Ansatte ved Kvinneklinikken, Helse Bergen
- Prosedyren er også relevant for henvisende instanser og samarbeidspartnere som formidler kvinner til tilbudet om flerkulturell doula.

3 Definisjoner

Flerkulturell doula: En ansatt i Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) som gir emosjonell og praktisk støtte før, under og etter fødsel. Ordningen tilbys i samarbeid med det offentlige helsevesenet.

Formålet er å styrke og tilrettelegge for en likeverdig og individuelt tilpasset svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg for sårbare kvinner med minoritetsbakgrunn.

Rolle og funksjon:

- Har samme språk, opprinnelsesland/region og kultur som kvinnen.
- Har erfaring med fødsel og har gjennomført relevant opplæring.
- Er en brobygger og veiviser i helsevesenet.
- Tilbyr emosjonell støtte og praktisk hjelp gjennom hele forløpet.
- Formidler kulturell forståelse til helsepersonell ved behov.
- Bidrar til kvinnens mestring, trygghet og følelse av kontroll.
- Har kunnskap om svangerskap, fødsel, barseltid og kvinnehelse.
- Er tilgjengelig for oppfølging både før og etter fødsel.
- Er kjent med taushetsplikt og etiske rammer.
- Er ikke tolk, men kan gi uformell språkhjelp i hverdagssamtaler.

Avgrensning:

- Har ikke medisinsk ansvar.
- Er ikke helsepersonell og ikke omfattet av helsepersonelloven.
- Skal ikke erstatte profesjonell tolk.
- Skal ikke utføre medisinske prosedyrer eller gi helsefaglige råd

4 Ansvar

Jordmor, gynokolog, flerkulturell doula, flerkulturell doula koordinator

5 Fremgangsmåte

Henvisninger behandles av lege ved Fødeavdelingen, som videresender aktuelle saker til arbeidsgruppen SO Hau KK FØDE Rådgivning poliklinikk kontor.

Jordmorkoordinator vurdere henvisninger fortløpende

Bakgrunn

Prosjektet «Sårbar, gravid og ny i Norge- trygg under fødsel med flerkulturell doula» startet høsten 2017 på Oslo Universitetssykehus. Prosjektet skal styrke og tilrettelegge for en likeverdig og individuell svangerskaps- fødsels- og barselomsorg for sårbare kvinner med minoritetsbakgrunn.

En flerkulturell doula er en støtteperson for kvinner som er i en ekstremt sårbar livssituasjon. Ordningen med flerkulturell doula har et integreringsperspektiv, samt at det er helsefremmende og forebyggende. En doula har samme språk, opprinnelsesland (region), kultur og tradisjon som kvinnen som skal føde, og har selv erfaring med å føde. Hun kan dele sin erfaring og styrke, gi trygghet til fødekvinnen, være til stede, dele praktiske kunnskaper og bidra til å gi kvinnene mestringsfølelse. Hun kan være en veiviser inn i det norske helsevesenet. En flerkulturell doula er ikke en tolk, men en emosjonell og praktisk støtte. En flerkulturell doula kan forklare og fortolke det kulturelle, og kan fungere som en språkhjelp i hverdagssamtaler.

I Bergen er det 22 flerkulturelle doulaer som har gjennomgått et 40-timers kurs med følgende tema:

- Svangerskap, fødsel og barseltid.
- Amming
- Doulametodikk, avspenning, pusteteknikker og bevegelse
- Migrasjonsprosessen
- Ansvarsrollen, taushetsplikt, etikk, forskjell på tolk/flerkulturell doula
- Familieplanlegging og god seksuell helse
- Livmorhalskreftscreening og HPV vaksine
- Kvinnelig kjønnslemlestelse

Tilgjengelige språk (gruppert etter region):

Afrika	Midtøsten	Asia
Somalia	Arabisk	Ukrainsk
Tigrinja	Dari	Russisk
Amharisk	Kurdisk (sorani/ kurmânjî)	Spansk
Oromo		
Kinyarwanda		
Swahili		

I svangerskapet

Gravide som fyller kriteriene for å motta tilbud om flerkulturell doula rekrutteres av ulike instanser, herunder kommunale, offentlige og private instanser. Alle står fritt til å informere aktuelle gravide om tilbudet. Dersom den gravide er interessert kontaktes Jordmorkoordinator ved Kvinneklinikken i Bergen, som igjen formidler kontakt med flerkulturell doula.

Den aktuelle flerkulturelle doula og den gravide kvinnen inngår en avtale. Flerkulturell doula møter henne 1-2 ganger før fødsel, er med under fødsel, og møter henne 1-2 ganger etter fødsel. Flerkulturell doula får betalt per oppdrag som beregnes opp mot 20 timer, for kvinner er tilbudet gratis. Den enkelte flerkulturell doula har underskrevet taushetsavtale med kvinneklinikken, Helse Bergen, fylt ut egenerklæringsskjema i forhold til tuberkulose og MRSA, og levert politiattest.

Under fødsel

Den gravide kvinnen kontakter selv den flerkulturelle doulaen når hun tror fødselen er i gang. De avtaler hvem som skal kontakte fødeavdelingen. Den flerkulturelle doula møter kvinnen på fødeavdelingen og er der til barnet er født. Dersom kvinnen ikke er i aktiv fødsel kan den flerkulturelle doula dra hjem og komme tilbake når aktiv fødsel er i gang eller når kvinnen har behov for henne. Den flerkulturelle doulaen skal følge arbeidstidsreglementet og bør ikke være på jobb lenger en 13 timer. I tilfeller hvor fødselen tar lang tid vil en annen flerkulturell doula overta. Man prøver å ha en flerkulturell doula som kan være reserve dersom det blir behov. Det er den enkelte flerkulturell doula som kontakter reserve. Den flerkulturelle doula bør ta noen pauser dersom fødselen tar lang tid.

Ansvarlig jordmor og flerkulturell doula skal samarbeide for at kvinnen skal oppleve trygghet i fødsel. Flerkulturell doula skal være en støtte- og omsorgsperson for kvinnen. Ved behov for viktig informasjon skal tolk benyttes. En flerkulturell doula er ikke en tolk, men en emosjonell og praktisk støtte. Flerkulturell doula kan forklare og fortolke det kulturelle, og kan fungere som en språkhjelp i hverdagssamtaler. Den flerkulturell doula har med egen mat, men skal få tilbud om drikke. Hun har ikke uniform, men skal ha navneskilt.

Etter fødsel

Flerkulturell doula har kontakt med kvinnen etter fødsel og drar på hjemmebesøk ved behov. Veiledning i amming, det nyfødte barnet, informasjon om helsestasjon og fastlege er aktuelle tema. Denne kontakten erstatter ikke det offentlige tilbudet fra primær- eller spesialisthelsetjenesten

6 Kontaktinformasjon

Flerkulturell koordinator i Bergen
Ingeborg Anne Hjertholm, Svangerskap og barselpoliklinikk
Internnummer: 509407, mob: 41 701 701
Mail: ingeborg.anne.hjertholm@helse-bergen.no

7 Referanser

Interne referanser

[Bruk av tolke- og oversettelsestjenester i Helse-Bergen](#)

Eksterne referanser

Informasjonsbrosjyre [Flerkulturell doula - veileder.pdf \(sanitetskvinnene.no\)](#)

Informasjon om Flerkulturell doula på flere språk :

Arabisk: Er du ny i Norge og gravid

Dari: Er du ny i Norge og gravid

Informasjonsbrosjyre

Norsk: Er du ny i Norge og gravid

Somali: Er du ny i Norge og gravid

Swahili: Er du ny i Norge og gravid

Tigrinja: Er du ny i Norge og gravid

8 Endringer siden forrige versjon

Forlenget gyldighet til 19.02.2028